

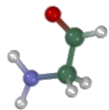

Molekularna biofizika

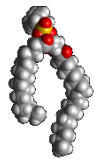
Kratka ponovitev osnovnih konceptov

Velikostne skale življenja

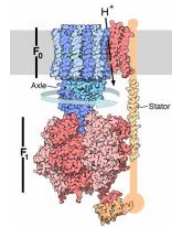
Medatomske vezi

Lipidi

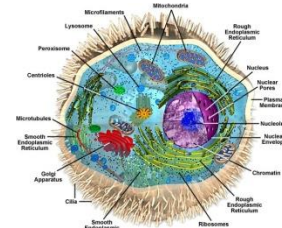
Proteini

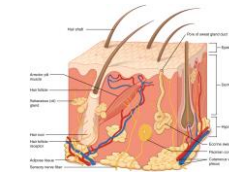
Kromosom

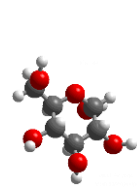
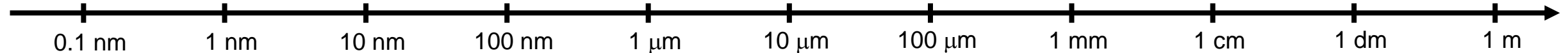
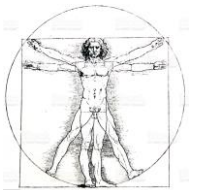
Evkariotska celica

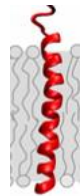
Tkiva

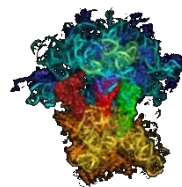
Telo

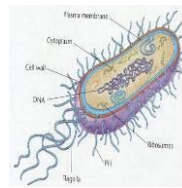
Monosaharidi, aminokisljine

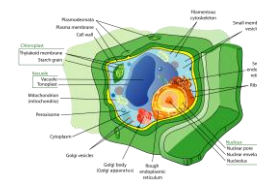
Trans-membranska vijačnica

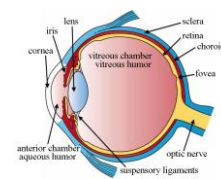
Ribosom

Bakterija

Rastlinska celica

Organi

velikost

X-ray

UV

VIS

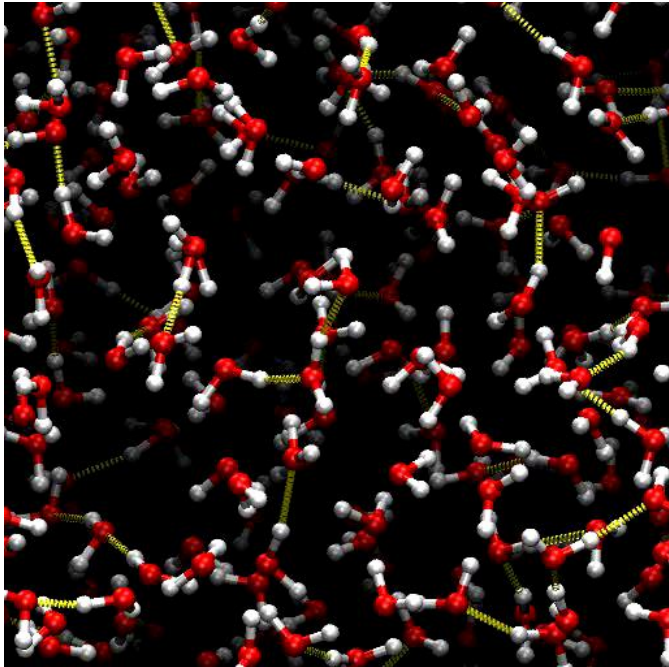
IR

mikrovalovi

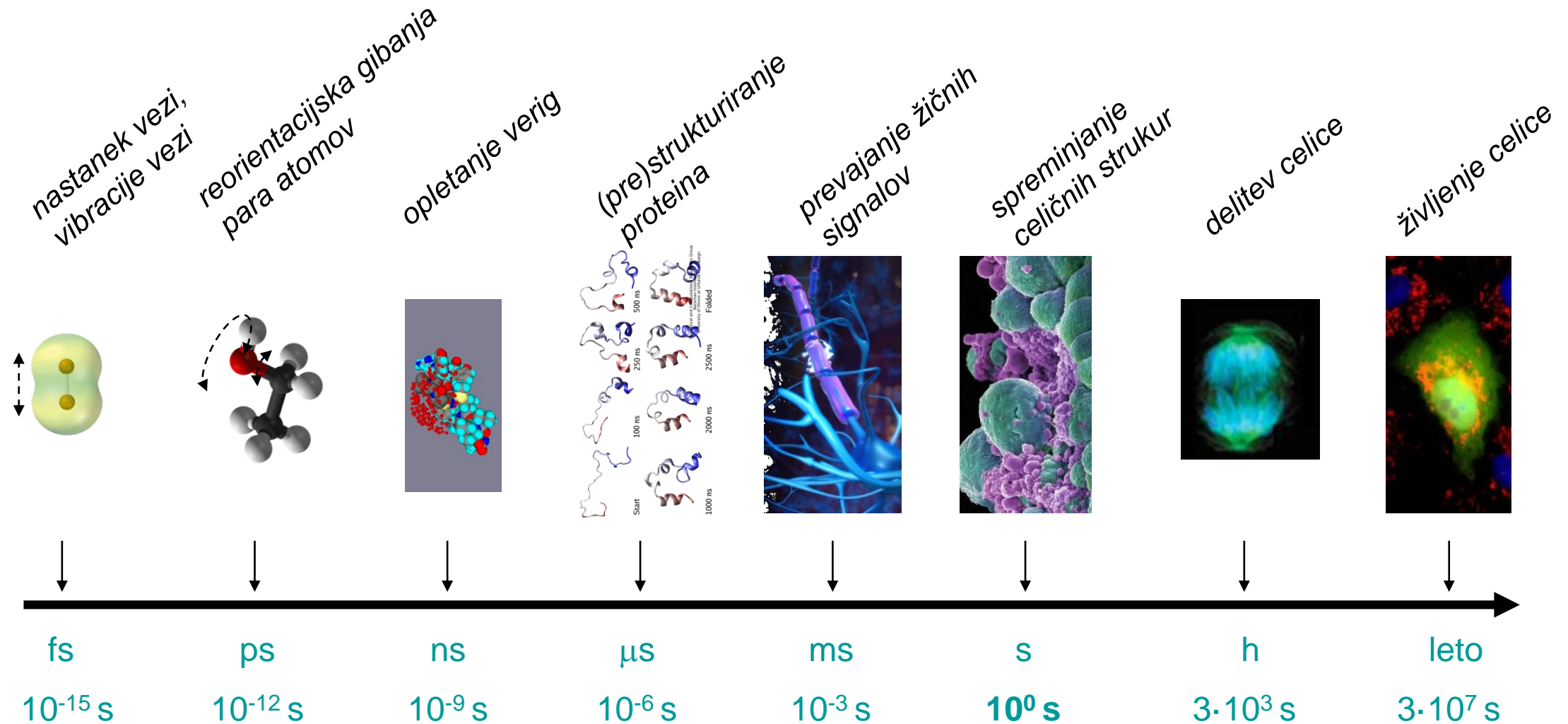
radijski valovi

Molekule niso nikoli pri miru

- **Termična energija** poganja delce (molekule, atome, ione, ipd.), da se le-ti gibljejo po sistemu
  - Struktura vode se kar naprej spreminja
  - Tudi kompleks sladkorja in proteina se giblje

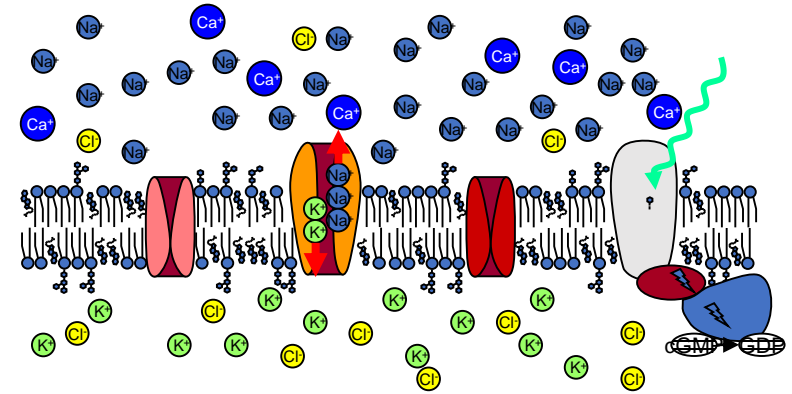
Biološke časovne skale

Časovnica fiziološkega procesa

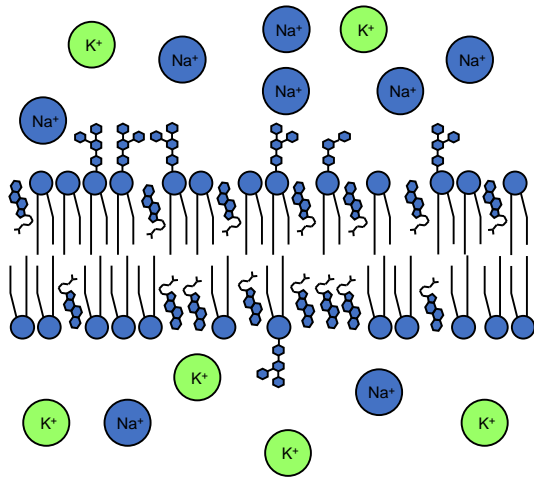
Zaznava slike, prenos signala in krčenje mišice

1 fs	• absorpcija fotona svetlobe
1 ns	• sprememba konformacije retinala
1 μ s	• sprememba konformacije opsina
10 μ s	• aktivacija encima, ki cepi cGMP
100 μ s	• zapiranje Na- in K-kanalov
1 ms	• hiperpolarizacija membrane čepka
10 ms	• prenos neurotransmitorjev preko sinapse na bipolarno celico
10 ms	• prenos signala od biopolarne celice, preko optičnega nevrona ter motoričnega nevrona do mišične celice
1 ms	• krčenje mišične celice (aktivacija miozin-aktinskih kompleksov, kontinuirano spreminjanje miozinskih konformacij)

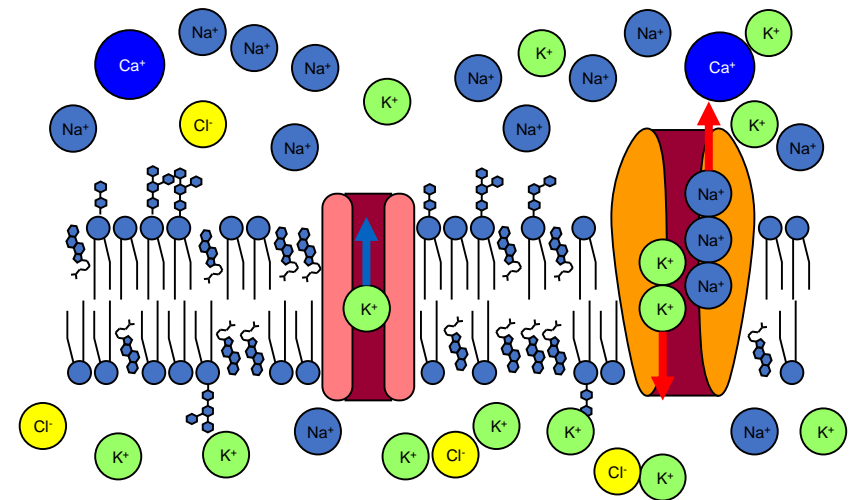

Ravnovesno ali nespremenljivo stanje?

- V ravnovesju:
  - koncentracije se ne spreminjajo
  - ni tokov

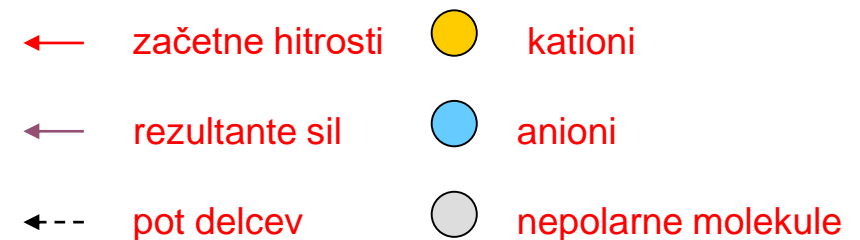
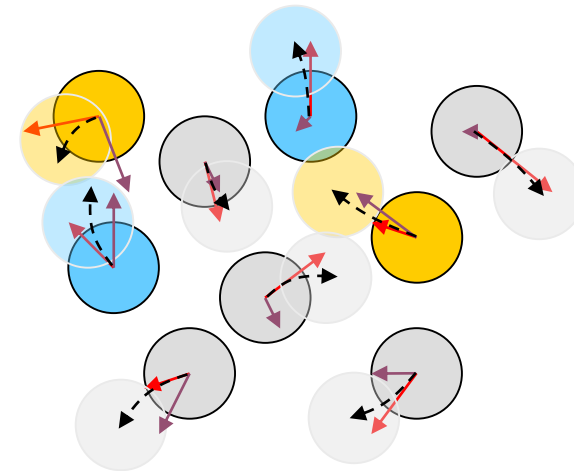
- V nespremenljivem stanju:
  - koncentracije se ne spreminjajo
  - tokovi so konstantni

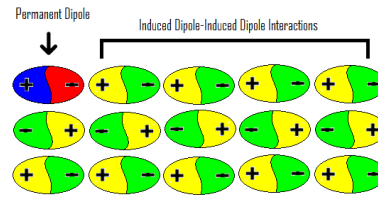
Časovne skale opišejo vzpostavitev ravnovesnega stanja, nespremenljivega stanja ali posameznih procesov znotraj slednjega (npr. črpanje, prevajanje kanalov, prepuščanje membrane)

Interakcije med delci ustvarjajo strukture

- Med delci delujejo privlačne in odbojne sile
- **Interakcije med delci** pospešujejo, zavirajo oz. uklanjajo delce
- Spontane spremembe v smeri nižje proste energije (nižje energije oz. višje entropije)
- Učinek interakcije določa velikost njene energije proti termični energiji (kT)
- Razlika v energiji stanj določa razmerje življenjskih časov struktur

Energijske skale

VdW vezi

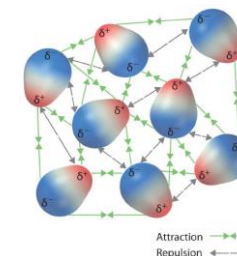
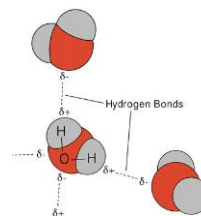
elektrostatske interakcije

kovalentna vez

H vez

termična energija

kT

energija

0.01 meV

0.1 meV

1 meV

0.01 eV

0.1 eV

1 eV

10 eV

radijski valovi

mikrovalovi

IR

VIS

UV

X-ray

obrat jedrskega spina v magnetnem polju

obrat elektronskega spina v magnetnem polju

rotacijski prehodi

vibracijski prehodi

elektronski prehodi

